

מיישנה סימולטני

והראיון בצורה זו, שהיא פסולה בעיני, מנסה ועדת הכספים ללחוץ על השר לטק מן הדיווח על הכנסת את השיקולים הי עיתונאיים הלגיטימיים, ולשעבד את הדיווח למפתח המפלגתי — אהו מפתח ההורס את הכנסת מכפנים.

כבודו של יו"ר

קדיש לזו חבע אותי לדין בפני ועדת הכנסת על כי אמרתי, לפני שבועיים, מעל הדוכן, שהוא „מחק את כל השאלות“ שנגעו לדברי משה דיין בסיעת העבודה, ובכך נשללה האפשרות מאבא אבן להשיב. היו"ר טען שפגעי בכבודו, מפני שהוא כלל לא פסל את השאלות שלנו, אלא רק ביקש תיקונים והבהרות. הוכחתי כי בי אותו יום החזיר לי שאלתה של שתי שאלות על דברי דיין. למחרת היום אחרי דין ודברים, הוא פסל סופית את אחת השאלות, והעביר את השאלה השנייה רק אחרי שינוי הנוסח. טענות דומות היו לחברי שמואל תמיר, שנתבע לדין דומה. שינוי כפרנו בעצם זכותה של ועדת הכנסת להפוך את עצמה לביית-משפט על האופוזיציה.

עיקר הויכוח הוא, כמובן, על פירוש סעיף-התקנון, שקדיש לזו דבק בהם. חילוקי-הדיעות אינם על אישיותו של היו"ר, ואין לנו כל טענה שהוא נוהג כמשוא פנים. הטענה שלנו היא שהוא מחמיר לאחורנה בפירוש התקנון. עד כדי כך, ש צמיחה סכנה למוסד השאלות, המכשיר העיקרי שנתר לפעולה אופוזיציונית יוממה.

היפס את המקום השלישי מבין חמשת חברי-הכנסת הדועים ביותר בארץ. רק דויד בן-גוריון ושמעון פרס זכו באהוז גבוה יותר. (במקום הרביעי והחמישי עמדו שתי הנשים: גולדה מאיר ושלמית אלונגי.) דבר זה הרגיו, כנראה, מאוד את זקני הכנסת. הקורבן הראשון שלהם הוא קול ישראל, המרוחח באופן אובייקטיבי על המתרחש בכנסת, לפי העניין העיתונאי. מובן שפעולות-האופוזיציה מעניינות כיום הרבה יותר ממלצות-השיעמום של זקני הליכוד-הלאומי.

לכן מסר יו"ר ועדת הכספים, ישראל קרגמן, הודעה רשמית לעיתונות, ובו ה איום שיבוא בדברים עם השר הממונה על קול ישראל (ישראל גלילי), כדי להעמידו על מצב מחפיר זה. וזאת — על-פי בקשת חברי-הועדה — ובראשם יוחנן באר.

הגבתי על כך מיד מעל הדוכן: „זהו אמצעי בלתי-ישרד להשפיע על העיתונות

מה זה? מישחק שחמת סיכול-החתיקים של הכנסת, ביום השלישי בי שבוע שעבר. ואומנם, זה היה קצת דומה. כי בעת ור בעונה אחת התנהלו כמה ישיבות של כמה ועדות שונות, שעסקו בעניינים שלנו. נאלצתי לקפוץ מחדר לחדר, הלוך וחוור, להגיד את דברי בוועדה אחת, ומבלי לחכות לתשובה לעבור לוועדה השנייה, להגיד שם את דברי, וחוזר חלילה.

זה היה אופייני לכל פעולתנו בשבוע שעבר. עליתי על הדוכן שש פעמים, כדי לשאת נאומים בהם נגעתי בעשרות נושאים שונים. הגשנו שתי הצעות-לסדר-היום. שלוש ועדות שונות עסקו בפעולותינו — ועדת הפנים (בעניין התפילה ליד הכותל), ועדת הכנסת (בתולנת היו"ר נגדי, בקשר עם דברי על פסילת השאלות), ועדת-הפירו שים (בעירוע שהגשנו אנחנו על ניהול ישיבה של הכנסת). קיבלנו תשובה על כתריסר שאלות, והגשנו שאלות חדשות.

אילו רציתי לפרט את כל הפעולות ה אלה, ולהביא במלואם את כל הנאומים — לא הי די בעולם. יון זה של העולם הזה כולו. שום סי עה אחרת של הבית, וגם לא אותן הסי עות המחקות אותנו לאחורנה על כל צד עד ושעל — לא התקרבו אפילו למדיה של פעולה זו.

במקום מצומצם זה אפשר רק לסקור בקצרה חלק קטן מן הדברים:

יון

התפילה ליד הכותל.

אחרי מחאותינו על הדחייה, הועברה הצעתנו לבסוף לדין בוועדה-הפנים. חזרתי בה על טענותינו, ותבעתי חופש מוחלט לתפילת הרפורמים. אך כאן קרה דבר רגיל בכנסת, שבה שולטת הצביעות-המפלגתית. בעוד שבמליאה הצביע הרוב בעד הצעתנו — הרי בוועדה הסגורה הצביעו נציגי כל המפלגות, פה אחד, בגד זכות הרפורמים להתפלל אנשי מפלגת-העבודה עמרו בראש הטרופים נגד הרפורמים. המסקנות הצדיקו לגמרי את שר-הדתות, וזה נכון גם לגבי הצעת-המיעוט של אישי גחיל. לא יכולתי אפילו להסתייג, כי אינני חבר ועדת-הפנים.

הבנק של ח"כ שוסטמן.

בתשובה לשאלתה שלנו הודה סגן-שר האוצר, כי יש רשיון בנק בידי מאיר הלוי, הגיבור העגום של שערוריית סומרפון. ומי השותף העיקרי שלוש ראשי „הסתדרות העובדים הלאומית“, שהם גם ראשי סיעת המרכז החופשי.

הסתערות על „קול ישראל“

לפני שבועיים התפרסמו תוצאות מחקר דעת-הקהל של מכון דהן, שגילו כי אני

זיטנה

בעת נאומנו על מישרד הסעד, בו מתחנו ביקורת על תפיסתו המיושנות, הצגתי חוברת זו, שמישרד-הסעד הניח על שולחנו. אמרתי: „הסיטמה, לקראת שיבה טובה מתאימה בחלט למישרד כולו והקיים במדינת-ישראל.“

חיילים בחופשה אסורה

בחיכוך על חוק הנכים התנגדנו לסעיף האומר, כי לא ישולמו תגמולים לחיל שנפצע בשעה שהיה בחופשה שלא-כדין. אורי אבנרי: ... כל אחד מאיתנו, שהיה פעם חייל, היה בחופשה שלא-כדין. אינני מכיר אף חייל הנון אחד שאינו לפ עמים בחופשה שלא-כדין. פנחס רוזן: אם הוא נמצא בחופשה שלא-כדין, אם מגיעים לא תגמולים. אורי אבנרי: אם החייל אינו נמצא לפעמים בחופשה שלא-כדין, הוא איננו חייל טוב. את זה אני יכול להבטיח לך. היה נדמה לי שמשה דיין ער לנקודה זו, כי הוא חיך כאילו בהסכמה.

טילים על תל-אביב

בדין על חוק ההתנגנות האזרחית, יצאנו בהתקפה מוחצת על סידורי-הגאי הקיימים, והזכרנו אבני סכנות חדשות: אורי אבנרי: ... מבלי להכניס את הכנסת לבעיות איסטרטגיות, ספק גדול הוא אם הגורמים, שהצילו את המדינה מ פגיעות אוויריות בשלוש המלחמות האחרות, נות, יישארו קיימים במלחמה הבאה, או במלחמה שאחרי המלחמה הבאה. אני מדבר על המלחמה הבאה ואחרי-הבאה מפני ש ראשי השלטון ומקורביהם הבטיחו לנו שזה דבר בלתי-ימנע.

נשאלת השאלה: האם הנשק הקונבנציונלי שתיה, הוא שיישאר? האם לא יחדור למרחב נשק בלתי-קונבנציונלי? כשיפועו במרחב טילים במקום מפציצים, בתור נושאי-ה הפצצה, האין זה משהו לחלוטין את בעיות ההתנגנות האזרחית?

משה דיין (בסיכום החיכוך):

שולל את הזיקה בין הטילים ובין שאלת המיקלטים, בין הגאים לבין שאלת המיקל טים. אינני רוצה להתעלם מזה, ואינני רוצה להיכנס לפירוט... על הטילים אין מדברים היום כעל משהו לדור העתיד בי מירוח התיכון.

על משרד-הסעד:

יזחר מכפי שדרוש משרד-הסעד כדי לתת טעד לאזרח, הוא דרוש כדי לתת טעד למפלגתו של השר, ולהעניק לה מיטבצת נוספת במפת האחוזות הפיאודליות של המישטר הקיים. בעוד שוועדת-היעול הממשלתית קבעה שאין מקום ליותר מ-15 משרדים ממשל תיים, העלתה הממשלה השבוע (עם תקנות משרד-הקליטה) את מיספר משרדי-הממשלה מ-19 ל-20... משרד-הסעד, שאין לו שטח מוגדר של, החולש דק על חלק קטן מ ענייני הסעד במדינה, המפצל את ענייני הסעד ומונע את ייעולם — הוא מיותר. זהו זה אשר דרוש, אחרי שינוי השקפת העולם והשינויים הפוליטיים שיתחייבו מ כ:

(א) ביטול משרד-הסעד הקיים. (ב) הקמת מיניסטריון אחד וכולל לכל ענייני שרותי הרווחה והסעד, כגון: בריאות; ביטוח לאומי; תמולי בריאות, אבטלה, תאונות, נכות, זיקנה; קיום ושיקום המפגר ושאר המוגבלים; קצבות-משפחה שתאפשר (המשך בעמוד 34)

לתושבי ראשון-לציון:

כפי שכבר התחייבתי בערב-ראיונות בראשון-לציון, הגשנו הצעה דחופה לסדר-היום: „הסכנות הצפויות לתושבי ראשון-לציון בעיקבות התוכנית להקים מיינעלשכנים בקירבת-מקום.“ נשיאות הכנסת, הכוללת את נציגי כל הסיעות מחרות ועד מפ"ם, שללה פה אחד את דחיפות ההצעה, ובכך הורידה אותה, למעשה, מסדר-היום.

לחיילים ולמשפחותיהם:

ניצלנו דין על חוק הנכים, שבו דובר גם על נסיעות חיילים, כדי לעורר מחדש את בניית הטרמפים של החיילים. אורי אבנרי: ... בהזדמנות זו אני רוצה לחזור על בקשתי, או תבעתי, שבגללה כבר נעשיתי לנודניק. כונתי להסדר בעיית הטרמפים לחיילים. אני יודע שהתנהל משאומתן בין משרד-הביטחון והקואופרטיבים לתחבורה, על מתן הסעה חינם לכל החיילים בכל קווי האוטובוסים בארץ. והנה, אותו משאומתן חיוני נרדם, או הופסק.

אינני יודע איזו זכות מוסרית יש לנו לתת זכות זו לטוטר, אך לא לחייל. איזו זכות מוסרית יש לנו לתת לחיילים לבלות, כיום, את עיקר חופשותם על הכבישים? כשאני נותן טרמפ ועוד טרמפ, אני שומע סיפורים על שמונה שעות נסיעה ממקום-השירות הביתה, שמונה שעות-נסיעה הלוך, ושמונה שעות-נסיעה חזור, כשלאפני החופשה כולה אינה אלא 24 שעות.

יצחק נכון:

זה תלוי, אם זה מסואף... אורי אבנרי: בדיוק לזה אני מתכוון. אין זה מתקבל על הדעת שהחייל הזה כשהוא כבר מגיע לתחומי המדינה, לא יוכל לנסוע באוטובוס, אלא יצטרך לחכות לטרמפ, ועוד טרמפ ועוד טרמפ, ולבלות שעות על הכביש.

וגם אם הזמן דווקא לו, והוא רוצה לנסוע באוטובוס, אין הוא יכול להרשות לעצמו לנסוע באוטובוס, כי כיום הרחוקים הם כלי-כך גדולים שהנסיעה באוטובוס עולה יותר מכל משכורתו של החייל, גם אחרי ההעלאה האחרונה של המשכורת. אני רוצה להשתמש בהזדמנות זו כששר-הביטחון נמצא כאן, כדי להעלות לפניו שוב, בכל תוקף, את הבקשה שהוא יסול אישית חלק בעניין זה ויביא את המשא ומתן עם הקואופרטיבים לסימום, בדרך של הענקת חופשה-נסיעה לכל החיילים במדים בכל קווי-האוטובוסים בארץ.

משה דיין (בסיכום הדיון):

... חברי-הכנסת העלה בהזדמנות זו את שאלת הסעת-החיילים. זו אולי הזדמנות, אולם אין זה שייך לחוק-הנכים.

להורי ילדים מפגרים:

בעת הדיון על פעולות משרד-הסעד, מצאנו לנכון לומר כמה דברים עקרוניים על הטיפול בילדים המפגרים: אורי אבנרי: למשפחה נולד ילד מוכה-גורל. זה יכול לקרות לכל אחד מאיתנו. המשפחה כולה נדונה לסבל נפשי בלתי-פוסק, לעיות ולשיבוש כל חייה, למועקה ולייסורים. והנה, נוסף על כל אלה, נדרשת משפחה זו, במדינתנו, לשאת גם בעול החוקת הילד במוסד — אם בכלל נמצא לו מקום במוסד.

כבוד היושב-ראש, לדעתי עצם הרעיון הזה מסמר את השערות. לא האדם אשם במתח-טבע נוראה זו. אם בכלל יש משמעות לרעיון חברת-הסעד, כי אז חובה ראשונית היא לחברה, למדינה, לקבל על עצמה את כל הטיפול והשיקום של הילד המפגר, כל ילד מפגר, ולא חשוב מי הם הוריו.

אחרת אין מדינת-סעד, אלא רק מדינת-נדבות, מדינה של צדקה וחסד, לא מדינה של רווחה וזכות.